

REVISORSEXAMEN
Del II

December 2008

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	2 december 2008
Skrivtid:	2 x 4,5 timmar, varav 4,5 timmar för del II
Hjälpmedel:	Alla hjälpmedel är tillåtna förutom kontakt med andra personer (t.ex. via mobiltelefon eller dator)
Krav för godkänt resultat:	75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Rekommenderat arbetssätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängantal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av godkänd revisor. Vid avgivande av svar bör du:

- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
- markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa

För det fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller USB-minne, sker utifrån en svarsmodell. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fyra poäng:

Poängsättningen innebär följande:

- 4 p - Bra svar
- 3 p - Tillfredsställande svar
- 2 p - Vissa brister
- 1 p - Stora brister
- 0 p - Uteblivet eller felaktigt svar

<u>Uppgift</u>	<u>Poäng</u>
3. Pillergrossisten AB (publ)	30
4. AB Datanördarna	20

Lycka till!

3. Pillergrossisten AB (publ) (30 p)

Bakgrund

Pillergrossisten AB är en av Sveriges största grossister inom läkemedel, naturmedicin och hälsokost. Företagets affärsidé är att lagerhålla produkterna och kunna leverera dagligen inom 12 timmar. Bland kunderna finns apotek, sjukhus och vårdcentraler i Sverige samt ett stort antal livsmedels- och hälsokostbutiker.

I företagets lokaler i Alingsås finns lagret som omfattar ungefär 30 000 artiklar. Pillergrossisten AB har 220 anställda, varav 24 arbetar på ekonomifunktionen. Merparten av övriga anställda arbetar med ordermottagning samt in- och utleveranser. Omsättningen för 2007 uppgick till cirka 6 400 mnkr och resultat före skatt var 315 mnkr. Prognosen för 2008 visar på oförändrad omsättning och oförändrat resultat. I koncernen ingår även dotterföretaget Pillerfastigheter AB som äger och förvaltar fastigheten där verksamheten bedrivs.

Företaget har kalenderår som räkenskapsår och är noterat på Stockholmsbörsens Mid Cap-lista. Pillergrossisten AB tillämpar IFRS. Du är revisor i både moderföretag och dotterföretag.

Deluppgift 3.1

Verksamheten i Pillergrossisten AB är mycket transaktionsintensiv på grund av företagets affärsidé att leverera små kvantiteter vid rätt tillfälle. På lagret hanteras 25 miljoner orderrader per år, vilket resulterar i att ekonomiavdelningen producerar 15 000 fakturor per månad. För att hanteringen ska fungera har företaget ett mycket avancerat order/lager/faktureringssystem (OLF-system) som är integrerat med Pillergrossistens hemsida.

Flertalet kunder gör varubeställningar via Pillergrossistens hemsida. Det krävs en kund-unik inloggning för att kunna beställa varor via hemsidan. Beställningar kan även göras på fax eller via telefonsamtal hos en säljare och beställningarna registreras i sådana fall manuellt in i OLF-systemet. I stort sett alla kunder beställer dock via hemsidan.

Automatisk kontroll sker av att receptbelagda produkter endast finns med på order från kunder som har tillstånd att köpa dessa.

OLF-systemet genererar en plocklista utifrån vilken lagerpersonalen packar beställningen och skickar iväg varorna. Plocklistan ska signeras och lämnas till ekonomiavdelningen. En kopia av plocklistan skickas som följesedel till kunden.

På ekonomiavdelningen tas fakturaunderlaget, som genereras av OLF-systemet, upp på skärmen och jämförs mot den signerade plocklistan. 13 ekonomiassistenter utför denna syssla. Eventuella restnoterade produkter tas av ekonomiassistenter bort från fakturaunderlaget som därefter godkänns. Godkännandet medför att en faktura produceras. Någon ytterligare uppföljning av restnoterade produkter sker ej. Fakturorna sparas elektroniskt.

Krediteringar på grund av reklamationer och felleveranser hanteras av säljchefen. Prisavvikelser förekommer aldrig utan det pris som faktureras för varorna är det som gäller. Inkomna ärenden avseende reklamationer och felleveranser registreras i OLF-systemet av säljchefen. Det innebär att artiklarna vid en felleverans blir återförda in i OLF-systemet och att ett underlag för kreditfaktura upprättas. Varje måndag upprättar och skickar en av ekonomiassistenterna kreditfakturorna för den gångna veckan utifrån de underlag säljchefen upprättat. Kreditfakturorna sparas elektroniskt. När varorna avseende felleveranser kommer tillbaka till Pillergrossisten lägger lagerpersonalen tillbaka varorna på sina respektive lagerplatser.

Priserna hämtas från en masterdatafil som uppdateras fyra gånger per år. Rolf på ekonomiavdelningen gör denna uppdatering baserat på underlag han får av ekonomichefen. När det är gjort sätter Rolf in underlagen i en pärm.

Varje natt görs en uppdatering av kundreskontra och huvudbok och den gångna dagens fakturor bokförs som intäkt och kundfordran. En lista med fakturanummer, kundnamn och belopp tas fram.

Ekonomiassistenten Bertil gör kontroll av att listtotalen stämmer överens med i huvudboken bokförda belopp.

Dagligen erhålls en textfil från banken med bankgiroinbetalningar. Rolf på ekonomiavdelningen importerar filen direkt in i kundreskontran. Filen skrivs ut och arkiveras. Rolf kontrollerar att beloppet i filen stämmer överens med insättningen på bankkontot.

Redovisningsansvariga Tiina stämmer vid varje månadsskifte av kundreskontran mot huvudboken.

Uppgift (10 p)

Vilka brister ser du i företagets rutin avseende order, fakturering och inbetalningar? Ange tre brister och ge förslag på åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Deluppgift 3.2

Vid granskningen av delårsrapporten per 30 september 2008 noterar du nedanstående tre väsentliga omständigheter.

Avskrivningstiden på lagerhyllor och pallställningar har förlängts från 5 till 8 år, eftersom företaget kommit fram till att nyttjandeperioden är 8 år. För truckar har avskrivningstiden förlängts från 4 till 7 år av samma skäl. Byggnader, som tidigare skrivits av på 25 år, skrivs nu av på 50 år. Detta har tillämpats sedan januari 2008 och har påverkat rörelseresultatet för januari – september positivt med 17 mnkr jämfört med om de gamla avskrivningstiderna tillämpats. Du delar företagets bedömning av de nya nyttjandeperioderna.

Reservering av osäkra kundfordringar har tidigare gjorts enbart efter individuell bedömning. Från och med 2008 reserveras samtliga oreglerade kundfordringar i sin helhet 120 dagar efter förfallodatum. Skälet är att ekonomichefen anser att det tar orimligt lång tid att varje kvartal gå igenom alla kundfordringar och bedöma vilka som är osäkra. Dessutom blir bedömningen olika beroende på vilken person som gör den. Du bedömer att den nya metoden ger en mer rättvisande bild och därför kan tillämpas. Den negativa effekten av åtgärden om 24 mnkr har bokförts direkt mot eget kapital.

Chefen för lagret i Alingsås har tillsammans med IT-chefen i september upptäckt att den nya varugruppen Sepofan har lagts in i lagersystemet med fel pris. Sepofan är en ny typ av receptfritt "lyckopiller" som förväntas bli en storsäljare vid lanseringen den 1 november 2008. Varugruppen levererades in i lagret i juni månad. Det felaktiga priset berodde på att den vikarie som ersatte Rolf under hans semester inte uppmärksammade att priset var angivet i euro på fakturan. I systemet ska priset registreras i svenska kronor. Per den 30 september rättas felet till, vilket innebär att lagervärdet justeras upp med 42 mnkr. Den positiva effekten av rättelsen har redovisats i resultaträkningen för kvartal 3.

Uppgift (8 p)

Är företagets sätt att redovisa ovanstående tre omständigheter förenligt med god redovisningssed? Kommentera även eventuella behov av upplysningar i delårsrapporten.

Deluppgift 3.3

Styrelsen i Pillergrossisten AB anser det viktigt att ständigt arbeta med åtgärder som gynnar aktieägarkollektivet. Därför arbetar styrelsen med ett förslag till 2009 års årsstämma vilket i korthet innebär att Pillergrossisten AB ska lämna utdelning varje kvartal efter beaktande av hur stor vinsten varit det senaste kvartalet. Under arbetet med att utforma förslaget uppkommer några frågor. Styrelsen ber dig i egenskap av revisor att besvara dessa.

Uppgift (6 p)

- a. Är ett förslag om kvartalsvis utdelning efter beaktande av senaste kvartalets vinst förenligt med svensk lagstiftning?
- b. Kan årsstämman ge styrelsen mandat att besluta om storleken på de kvartalsvisa utdelningarna?

Deluppgift 3.4

Inför arbetet med årsredovisningen för 2008 har ekonomichefen kallat till ett möte. Ni kommer i diskussionen om upplysningskraven i årsredovisningen avseende närståendetransaktioner in på närståendebegreppet. Hon ställer följande frågor till dig.

Uppgift (6 p)

Vilka av följande anses vara närstående till Pillergrossisten AB?

1. Verkställande direktören i dotterföretaget Pillerfastigheter AB
2. Dotterföretaget Pillerfastigheter AB
3. Investmentaktiebolaget Pesetas som är största enskilda ägaren med 2 % av rösterna men som inte har någon styrelseplats i Pillergrossisten AB
4. Ekonomichefens make
5. En nyvald styrelseledamot i Pillergrossisten AB
6. Pillergrossisten AB:s största kund

4. AB Datanördarna (20 poäng)

Bakgrund

AB Datanördarna är ett IT-företag som startades för cirka fem år sedan av fyra nyut-examinerade civilingenjörer från Chalmers tekniska högskola i Göteborg. Företaget har sedan starten vuxit stadigt och omsättningen uppgår nu till cirka 20 mnkr per år. Lön-samheten och soliditeten är god. Förutom de fyra ägarna har företaget ytterligare sju anställda.

Styrelsen utgörs av de fyra ägarna.

Företaget har kalenderår som räkenskapsår och tillämpar BFN:s allmänna råd.

Deluppgift 4.1

En av ägarna till AB Datanördarna kontaktar dig under hösten 2007. Hon har fått ditt namn av en affärsbekant. Hon berättar att företaget är intresserat av att byta revisor och att styrelsen gärna vill träffa dig. Efter ert möte har styrelsen definitivt bestämt sig för att föreslå dig som revisor i AB Datanördarna och välja dig vid kommande årsstämma.

Uppgift (6 p)

- Vilka åtgärder behöver du vidta innan du åtar dig detta revisionsuppdrag?
- Vilka åtgärder vidtar du omedelbart efter det att du accepterat uppdraget?

Deluppgift 4.2

Ägarna har varit på banken och diskuterat olika pensionslösningar. De är intresserade av avsättningar till direktopensioner med kapitalförsäkringar som säkerhet. Detta innebär att företaget tecknar kapitalförsäkringar till ett visst belopp och därefter ställer ut pensionsåtaganden med kapitalförsäkringarna som säkerhet. Vanligtvis uppgår pensionsåtagandena till samma belopp som värdet av de tecknade kapitalförsäkringarna.

Banken kunde dock bara i stora drag informera ägarna om hur en sådan lösning ska redovisas. Den av ägarna som är mest insatt i ekonomiska frågor ringer därför till dig som är företagets nyvalde revisor för att få mer information.

Uppgift (6 p)

Redogör för hur en avsättning till direktopension med kapitalförsäkring som säkerhet bör redovisas. Bortse från särskild löneskatt på pensionskostnaden.

Deluppgift 4.3

En av ägarna i AB Datanördarna, Börje Svensson, har två bröder som startat ett handelsbolag, HB Bubblor och Teak. Handelsbolaget ska sälja bubbelbadkar. Till våren är avsikten att komplettera verksamheten med försäljning av trädgårdsmöbler av odlad

teak. HB Bubblor och Teak är i uppstartskedet och i behov av en rörelsekredit om 500 tkr i december 2008. Eftersom AB Datanördarna har haft några lönsamma år bakom sig föreslår Börje att AB Datanördarna kan låna ut 500 tkr till HB Bubblor och Teak fram till dess att handelsbolaget fått igång verksamheten ordentligt och fått egen checkkredit. Någon säkerhet har ej lämnats. Lånet ska löpa med samma ränta som AB Datanördarna har på sin inlåning i banken.

Uppgift (4 p)

Föranleder lånet några aktiebolagsrättsliga konsekvenser om det utbetalas och vilken eventuell påverkan har lånet på din revisionsberättelse för 2008?

Deluppgift 4.4

Styrelseledamöterna vill gärna ha med bolagets revisor på alla styrelsemöten. Eftersom alla styrelseledamöter är IT-konsulter anser de sig ha begränsade kunskaper inom juridik, redovisning och skatt och de tycker att det vore bra att vid sittande bord kunna stämna av olika frågeställningar med revisorn. De vill gärna fortsätta med den tradition som skapades med den tidigare revisorn och vill att du medverkar på alla styrelsemöten (ca 5 per år) och kommer med dina synpunkter på de frågor som behandlas där.

Uppgift (4 p)

Kan du tillmötesgå styrelsens önskemål om att delta på alla företagets styrelsemöten?